

Skogbrann og skogbrannvern *tema*

Slokkemetoder



Slokkemetoder

Det er to hovedprinsipper for bekjempelse av skogbranner:

- **Offensiv slokking, som er en direkte bekjempelse.**
- **Defensiv slokking, som er en indirekte bekjempelse.**

Offensiv slukking

- **Det er viktig at slukkelederen gjør en grundig vurdering før han setter i verk offensiv slukking ved større skogbranner**
- **Hovedpoenget er å bryte opp brannfronten, gjennom konsentrert innsats på ett sted – og deretter utvide innsatsen ut mot brannfrontens sider.**
- **Offensiven bør settes inn der skogbrannen er mest mulig ”nede på bakken”. Det kan være risikabelt å slokke der det brenner heftig i eldre ungskog.**

Defensiv slokking

- **Defensiv slokking kan ofte være sikrere enn offensiv slokking.**
- **Man prøver å avgrense skogbrannen til et bestemt område. Utnytte og forsterke naturlige begrensninger som allerede finnes**
- **Ved å opparbeide kunstige begrensningslinjer, kan man bringe skogbrannen fra trærne og ned på bakken.**
- **Flatebrenning for eksempel i grøfter for og lage bredere begrensningslinjer, kan også brukes til å danne motild.**

Skog med "lav verdi"

Når det er klart at:

- **liv ikke står på spill**
- **det ikke finnes verdier i form av hus, hytter o.l. i området.**

Kan det aksepteres at en del arealer kan gå med i brannen

Konferer med lokal skogmyndighet

Man kan da ta seg tid til å få oversikt over brannen og til å legge en plan for begrensningen

Våte slukkemetoder

Bruk av vann



Hvordan skaffe vann?

- **Vann fra åpen vannkilde**
 - Sjø, tjern
 - Elv, bekk
- **Tank bil**
- **Helikopter**

Spørsmål ved slangeutlegg

- **Hvor mange strålerør trengs?**
- **Hvor stor vannmengde brukes?**
- **Blir det stort nok arbeidstrykk?**
- **Hvor stort trykktap blir det?**
- **Hvor mange pumper må brukes?**
- **Bør det brukes dobbelt utlegg?**
- **Kan det brukes forgreninger?**

Slangeutlegg

- **Er det mulig å legge ut fra bil eller traktor?**
- **Er det ikke vei kan man bruke jernhest eller annet motorisert hjelpemiddel.**
- **Ha orden på slangene, unngå krøll.**
- **Det er viktig at man har ettersyn med slangene tilfelle brudd, ”slangevakt”.**
- **Bruk gren, det letter også slangeskift.**

Trykktap 1

Trykktapet avhenger av:

- 1. Utleggets lengde**
- 2. Høydeforskjell**
- 3. Slangens beskaffenhet**
- 4. Vannets hastighet**

Dette blir til sammen trykktapet



Kjenn på slangen

Trykktap 2

Seriekjøring og Trykkforsterkning:

- **Pumpe med best kapasitet settes nærmest vannkilden.**
- **Pumpene plasseres slik at belastningen fordeles jevnt.**
- **Ved både trykkforsterkning og seriekjøring skal det benyttes trykkslanger. Sugelanger benyttes kun fra åpen vannkilde.**

Slokking fra luften

Ved skogbrannslokking kan helikoptre brukes til:

- **Flytting av mannskaper i brannområdet**
- **Flytting av utstyr**
- **Utlekking av slanger**
- **Vannbombing**
- **Rekognosering og samband**
- **Fylling av vanntanker**

Bruk av Helikopter

- **Ved bruk av helikopter er det viktig**
 - **Å huske på at det er på bakken brannen slukkes.**
 - **Ha alltid ledelse på bakken som styrer posisjoner. Radiokontakt bakke luft.**
 - **Bakkemannskaper skal fullføre arbeidet**
 - **Det kan også brukes til og frakte mannskaper, materiell og til å fylle reserverer**

Tørre slokkemetoder



Hjelpemidler ved tørrslukking

- **Motorsag**
- **Øks**
- **Spader**
- **Hakker**
- **Skogbrannsmekker**
- **Små trær ca 2 meter høye, som kvistes slik at de får en krone som kan brukes som en kost.**

Lage en branngate

- **Fjern brennbart materiale i en bredde som er avhengig av type skogbrann.**
- **Branngaten bør dekket med mineraljord. Gjerne også dynkes med vann.**
- **Branngatens bredde skal minst være 1 – 1,5 ganger høyden på den vegetasjonen rundt.**
- **Det er viktig at man lager branngaten med god avstand fra brannen at man får tid til å gjøre den ferdig.**

Branngate

- laget med hjelp av stridsvogn.



Utfordringer ved skogbrann

- **Glør som ulmer i bakken, og flammer opp når område rundt er blitt tørt / eller varmt nok.**



Utfordringer ved skogbrann

- **Maurtuer som har vært utsatt for stor varmepåvirkning kan ligge å ulme i flere dager før de brenner.**



Etter brannen



Skogbrann i Våler 14.-17.06. 2006
3100 mål



Skogbrann i Stange 13 – 20.06 2006
3500 mål

EN FELLES UTFORDRING!

**NÅR DEN RØDE HANE GALER
TIL SKOGS EN TØRRSOMMER
MED TROPEVARME
OG STIV KULING
KORT SAGT
”SKOGBRANNVÆR”!**

etter Gunleik Kaafjeld



Spørsmål

